

KORRESPONDENT

HANDLOWY, PRZEMYSŁOWY

I

Korrespondent Handlowy, Przemysłowy i Rolniczy, wychodzi

ROLNICZY

(dwa razy na tydzień przy Gazecie Warszawskiej.)

Dnia 15 Marca

N^{ro} 21.

Roku 1843.

Najjaśniejszy Król Jmc Pruski, wydał pod dniem 3 b. m., następnym re-krypt gabinetowy, do Ministra Skarbu von Bodelschwing:

„Na skutek rapportu W Pana, z dnia 22 z. m. postanawiam, ażeby aż do dalszego uregulowania Taryfy cła tranzytowego, od różnych gatunków zboża i płodów strączkowych, wprowadzanych Wisłą i Niemnem, zaś przez porty: Gdańsk, Piławę lub Memel wywożonych, pobierane było cło tranzytowe tymczasowe jak następuje:

1) Od żyta, jęczmienia i owsa, przybywających Wisłą albo Niemnem, a wyprowadzanych przez porty Gdańsk lub Memel, takż przez Elbląg lub Królewiec na Piławę, za pruski korzec (Szeffel) pół srebrnego grosza.

2) Od pszenicy i innych, pod Nr 1 niewymienionych gatunków zboża, również od bobu, grochu, soczewicy, wyki i innych strączkowych płodów, sprowadzanych temiż samemi rzekami, a wywożonych przez wyż-namienione porty, za każdy pruski szefel, 2 sr. grosze.“

Krótką wiadomość o wysuszaniu czystym i ciepłym powietrzem rozmaitych przedmiotów, a mianowicie mąki, przez Józefa Puternickiego byłego Sztabs lekarza, Technika Kommissji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

(Artykuł wyjęty z Rocznika Gospodarstwa Krajowego Nr. 18 na rok 1843.)

(Ciąg dalszy.)

W roku 1839, gdy piece moje ze swych skutków, jako mające własności odświeżania w izbach powietrza, zaczęły się rozgłaszać, zwróciły one uwagę JW. Jenerała Intendenta czynnej armji, który rozpatrzywszy się blisko i dokładnie w ich konstrukcji, zażądał odemnie ob-

jaśnienia, czyli by tego rodzaju piece nie dały się zastosować do suszarni, szczególnie dla wysuszenia mąki służyć mającej.

Okoliczność ta była powodem, żem się tym przedmiotem zajął, a naprzód starałem się rozebrać i zgłębić potrzeby tego rodzaju suszarni, i biorąc rzecz każdą pod ścisły rachunek przekonałem się, że byle tylko podobnej konstrukcji piece zostały do tego głównie skierowane, i na znaczniejszą zbudowane skalę, potworzywszy w nich ile zmieścić się może kanałów, aby jak najwięcej odkryć powierzchni ogrzewających, że w takim mowie razie, wysuszenie przedmiotu nastąpić niezawodnie musi. Wszakże, aby cel takowy osiągnąć, potrzeba iżby powietrze które do suszarni z zewnątrz wprowadzone być powinno, w kanałach pieca dostatecznie się ogrzało, zaczętem więc będzie z materiałem wilgotnym zetknięcie. A z drugiej strony tak urządzić odpływ dla powietrza, aby takowe po zupełnem dopiero nasyceniu się wilgocią, i z najmniejszą ile być może stratą ciepła, na zewnątrz uchodzić mogło.

Jakkolwiek po dopełnieniu tych warunków zdawało się, że dalsze urządzenie suszarni żadnych nieprzedstawi trudności, doświadczenie atoli inaczej mnie przekonało. Jakoż, aby mąka w jak najkrótszym czasie dokładnie wysuszoną być mogła, trzeba było jej dać jak najwięcej punktów zetknięcia z powietrzem ogrzanem, co za pomocą przewracania, wstrząsania, i t. p. da się skutecznie; lecz gdy przez takie ruchy najsubtelniejsze cząstki mąki mogłyby się rozkurzać, ztąd nie mało miałem trudności w wynalezieniu mechanizmu, któryby w mowie bęjącemu odpowiedział celowi. Atoli przy ciągłych poszukiwaniach i wytrwałości, udało mi się wreszcie zrobić dość proste urządzenie, z pomocą którego, bez narażania się na stratę z rozpylania pochodzącą, mąka dostatecznie mieszana i przesypaną być może.

Mając już to wszystko obmyślane, po uzyskaniu od rządu potrzebnego funduszu, założyłem suszarnią przy ulicy Żelaznej pod Nr 1125, gdzie w obec Kommissji na ten cel wyznaczonej wysuszyłem na próbę

Mąki żytniej świeżej	—	—	—	50	cetwerti
Owsa świeżego	—	—	—	10	—
Kaszy jęczmiennej świeżej	—	—	—	10	—

Wszystkie te artykuły zostały opieczetowane, i do magazynu przy młynie parowym na dalszą obserwację złożone.

By zaś tem pewniej przekonać się o możności na czas długi przechowania tak wysuszonej mąki, część jej z polecenia Władzy Wyższej została wzięta z magazynu w beczki upakowana, i w twierdzy Modlinie pod dachem cynkowym złożona, gdzie dotąd znajdując się w najlepszym stanie się okazuje. Chleb kilkakrotnie z tejże mąki wypiekany bardzo dobrym się okazał.

Co się tyczy tej części mąki wysuszonej, jako też krup i owsa, które w magazynie przy młynie parowym były zostawione, takowe w czasie nadzwyczajnego wylewu Wisły, zostały zupełnie zniszczone a ztąd do żadnych dalszych niezdadne obserwacji.

Ponieważ przedmiot ten z przyczyny swej ważności, bardzo wiele Rząd o dobro ogólne troskliwy, obchodził: przeto w roku 1841 otrzymałem powtórnie wezwanie, abym się raz jeszcze wysuszeniem mąki na próbę zajął; i aby czynność ta w obec Komisji z Członków Intendentury i Inżynierji wojskowej złożonej, z wszelką ścisłością i akuracnością wykonaną była.

Przed zrobieniem tej powtórnej próby, poprawiłem mechanizm służący do wysuszania mąki, i to wszystko, co się w praktycznym użyciu niestosownym okazało, usunąłem; dla ułatwienia zaś obrachowań, takie dodałem rozmiary częściom maszyny, na które mąka kolejno się przesypuje, aby na raz po pół cetwerti brały.

Po takim przygotowaniu w miesiącu Czerwcu roku zeszłego w obec Komisji czynność tę wykonałem, a mianowicie wysuszyłem:

Mąki żytniej świeżej	—	—	—	50	cetwerti.
Krup jęczmiennych świeżych	—	—	—	10	—
Owsa świeżego	—	—	—	10	—

Co wszystko zostało na równe części podzielone, połowa w beczki, druga zaś połowa w worki upakowana, a po opieczetowaniu w trzech oddzielnych magazynach to jest: przy młynie parowym, przy ulicy Chłodnej i w Cytadelli Alexandryjskiej złożone, gdzie przez rok na obserwacji zostawać miały.

Instrukcja dla Komisji przepisana, polecała na to szczególnie mieć bacność.

- 1) Jak wielki ubytek przez uschnięcie mąki nastąpi?
- 2) Jaka ilość takowej da się na dobę wysuszyć?
- 3) Co do tego wysuszenia koniecznie będzie potrzebnem?
- 4) Czyli w każdej porze roku wysuszenie odbywać się może?
- 5) Jak wielkie koszta to wszystko za sobą pociągnie?

W końcu Komisja zwracać miała uwagę na wszelkie inne następczące się mogące okoliczności, które w jakimkolwiek względzie z wysuszaniem związek mieć mogą, a po spisaniu dokładnego protokołu Władzy Wyższej takowy przedstawić.

W protokole tym, i objaśnieniach przy tymże złożonych, oprócz ogólnego opisu samej suszarni, sposobu przechodzenia mąki przez maszynę, tudzież szczegółowe

go objaśnienia pieców, następujące główniejsze punkta zamieszczono były.

Aby mąkę nie za nadto, ale do tego tylko stopnia wysuszyć, iżby takowa na czas długi zakonserwowaną być mogła, podzielono 50 cetwerti na 3 części; jedną z nich wysuszono tak, że na cetwerti czyli 290 funtach 12 i 5/8 funta utraciła, druga część mocniej suszona, okazała ubytek na jednej cetwerti 13 7/25 funta; trzecia zaś 20 10/17 funta, co w przecięciu na wszystkich 50 cetwertiach 789 1/2 f. wyniosło, czyli na jedną cetwert po 15 4/5 fun.

- 2) Ponieważ w izbie czyli suszarni obecnie na próbę urządzonej, na jednej maszynie wysusza się mąki cetwerti 4, w ciągu 4 godzin, przeto za powiększeniem izby da się w niej postawić podobnych maszyn sztuk 6. A uatenczas w przeciągu godzin 4, wysuszy się cetwerti 24, na dobę 144, przez cały zaś miesiąc 4,320.
- 3) Na ogrzewanie tak powiększonej suszarni potrzeba będzie drzewa na dobę szczap 40 czyli 1/6 sążnia kubicznego, rachując zaś sążeń po zł 40, wyniesie miesięcznie zł. 200.
- 4) Do wszelkich prac i usług, przy tejże suszarni, potrzebni będą, jeden dozorca i 6 robotników. Rachując na dozorcę dziennie zł. 3, na każdego robotnika po zł. 2, wyniesie miesięcznie zł. 450.
- 5) Na oświetlenie w tejże suszarni, potrzeba będzie 4 lamp, rachując każdą po 20 gr. dziennie; tudzież 5 sztuk świec po gr. 5, co uczyni miesięcznie zł. 110.
- 6) Na ciągle utrzymanie suszarni, reperacje i wszelkie inne nieprzewidziane wypadki potrzebuje fundusz zł. 100 miesięcznie wynoszący.

Ogół przeto wydatków czyni zł. 870 miesięcznie, a że w ciągu miesiąca wysuszy się mąki 4,320 cetwerti, wysuszenie zatem jednej cetwerti po gr. 6 z ułamkiem kosztować będzie.

Co się zaś tyczy krup i owsa, gdy artykuły te dla zupełnego wysuszenia dłużej w suszarni rozpostarte być muszą, przeto przy takichże samych nakładach, w tymże czasie o połowę mniejsza ich ilość może być wysuszona, a tem samem koszta wysuszenia jednej cetwerti każdego z tych produktów po 12 gr. wynosić będą.

I ta uwaga pominięta być nie może, że mąkę na powyższy sposób wysuszoną, należy koniecznie w czystych i suchych składać magazynach, inaczej bowiem przyciągnęłaby znowu wilgoć z powietrza. Wysuszenie mąki w suszarni tego rodzaju odbywać się może bezwzględnie na porę roku, i co do kosztów żadna prawie nie zajdzie różnica, większy bowiem wydatek na drzewo w czasie mrozów, przez wyższy stopień suchości powietrza poniekąd się skompensuje.

Złożona na konserwację w trzech różnych magazynach mąka, po upływie całego roku, z rozkazu Sztabu głównego armji przez ustanowioną do tego Komisję w jesieni roku b. została zrewidowana, przyczem okazało się:

- 1) Że mąka wszędzie była w dobrym stanie.
- 2) Że w beczkach jako i w workach, co do konserwacji nie znaleziono żadnej różnicy.

- 3) Ze w ogólności przez ten przeciąg czasu, ubyło jeszcze w skutku zeschnięcia po 2 funty w przecięciu na czetwerti.
- 4) Ze kolor swój, zapach i białość w zupełności zachowała.
- 5) Ze w składzie przy młynie parowym była więcej atakowana przez robaczki szczególnego rodzaju, które tam od niejakiego czasu się objawiają, więcej zagnieżdżają się w workach, aniżeli w beczkach gdyż w ostatnich tylko przez większe szparki, pomiędzy klepkami dają się spostrzegać.
- 6) Ze chleb z tejże mąki wypieczony pod wszelkimi względami był bardzo dobry.

Po upieczeniu chleba z mąki takowej, okazał się przybytek w następującym stosunku.

Wzięto z worka i beczki po 72 1/2 funta czyli 1 1/4 czetwerti, co razem 145 funtów wynosiło. Ponieważ w ogólności przyjęte jest za zasadę, że taka ilość świeżej mąki, 180 funtów chleba wydaje, z mąki zaś na powyższy sposób wysuszonej otrzymano funtów 220; tak znaczny przybytek, nie tylko wynagradza stratę mąki, jaka wynika w czasie wysuszenia, ale nadto pokrywa z procentem wszelkie koszta na wysuszenie wyłożone. Jakoż jeżeli weźmiemy świeżej żytniej mąki czetwert czyli funtów 290, po wypieczeniu z takowej chleba otrzymujemy funtów 360; jeżeli zaś weźmiemy czetwert wysuszonej mąki, po spieczeniu jej na chleb, będziemy mieli f. 440, z których potrąciwszy na poprzednie uschnięcie i ubytek 18 funtów, pozostaje nam jeszcze, jako czystego przybytku chleba 62 funtów. Gdybyśmy funt chleba po gr. 2 rachowali, wyniesie na czetwerti 124 groszy, potrąciwszy zatem koszta suszenia mąki, które jak się wyżej okazało, czynią po gr. 6 na czetwerti, jeszcze czystego zysku będzie gr. 118, czyli zł. 3 gr. 28, to więc przekonać powinno, jak wielka jest korzyść wypiekać chleb z mąki suszonej.

Z tego co poprzedziło daje się powziąć dostateczne wyobrażenie o urządzeniu suszarni, która głównie do wysuszenia mąki jest przeznaczoną. Wysuszona na ten sposób mąka o wiele w dobroci przewyższa tę, która się otrzymuje ze zboża przed zmieleniem wysuszonego, w ostatnim bowiem razie, ziarna, zwłaszcza te które bezpośrednio rozpalonej blachy się dotykają, mogą uleść zmianie, to jest w pewnym stopniu przypaleniu; a ztąd mąka z nich otrzymana, nie może mieć białości, i smaku nieco z nich gorzkiego nabiera. Zmiany tak szkodliwe nie mogą wcale mieć miejsca przy wysuszeniu mąki, gdyż tu temperatura nigdy 40 R. nie przechodzi, który to stopień ciepła służy jedynie do ulatniania wilgoci, której się właśnie pozbyć żądamy.

Nie tylko mąka, ale wszelkiego rodzaju zboże na podobnej suszarni daje się wysuszyć; ziarna nawet, które w skutku zagrzenia się stęchły, utracają, przez rozpostarcie ich w suszarni, właściwy sobie nieprzyjemny zapach i do użytku przydatnymi się stają. Doświadczenia w tej mierze rolione były z owsem tak stęchłym, że się już do niczego przydać nie mógł. Jakoż po rozpostarceniu ziarna takowego na machinie w suszarni i przepuszczeniu ogrzanego powietrza, owies wyschły nie wydawał już zapachu stęchłego, i lubo śniadość w nim pozostała, zdany jednak był do użycia.

Jedną z przyczyn, dla których młyn parowy, zakład tyle ważny dla kraju naszego, nieodpowiedział oczekiwaniom pierwszych jego założycieli, była bezwątpienia ta, iż nie miano sposobu wysuszenia mąki, takowa przeto zepsuciu ulegała, i do przeznaczonego miejsca doprowadzona być nie mogła. Skoro się zaś okazuje teraz, że produkt ten dość łatwo i z niewielkim kosztem wysuszonym i od zepsucia zabezpieczonym być może, przeto sądzę, iż najwłaściwiej byłoby zakład w formie będący, obrócić znowu na ten sam cel, na jaki pierwotkowo był zbudowany, to jest do mielenia mąki na sprzedaż za granicę, co, ze względu na odyt zboża, nie małe ziemianom i krajowi w ogólności przyniosłoby korzyści.

Jeżeli wysuszenie żytniej mąki dla zaopatrywania nią magazynów i składów, jest rzeczą nader ważną; niemniej pożądanem jest także suszenie mąki pszennej dla prowadzenia nią zagranicznego handlu. Gdy główniejszymi zaletami mąki pszennej są białość i subtelność czyli miłkość; przymioty zaś te nie dają się otrzymać, jeżeli przed mieleniem ziarno, przynajmniej cokolwiek, nie będzie odwilżone, a to dla pozbycia się kurzu i zmiękczenia powierzchni plewki, iżby się takowa w mieleniu nie kruszyła, a zarazem z łatwością od mączki oddzielała; przeto mąkę tak otrzymaną, która jest tém samym najlepszego gatunku, chcąc na czas dłuższy zachować, koniecznie suszyć potrzeba.

(Dokończenie nastąpi.)

WIADOMOŚCI HANDLOWE.

W E Ł N A.

Wrocław 4 Marca. — Niewiele ważnego donieść możemy o interesach przeszłego miesiąca, były one mało znaczącymi i ograniczyły się na zakupach ze strony fabrykantów krajowych i kilku spekulantów, którzy główny swój odyt mają w miastach fabrycznych. Ich uwaga szczególniej była zwróconą na dobrze utrzymaną polską srognią wełnę w cenach od 46—52 tal., i ceny te utrzymywały się o 3—4 tal. wyżej jak przed 4 miesiącami. Odyt był znaczny na wełny rosyjskie zdadne do czesania, których mamy wielkie składy, i których pośledniejsze gatunki płacono od 38—42 tal., a lepsze po 46—48 tal. I tak zwana po fabrycznemu rosyjska wełna zwykle na 3—4 gatunków podzielona częściej teraz pokazuje się i znajduje szybki odyt po cenach od 54—60 tal. stosownie do gatunku. Zapasy jej jak równie pośledniejszej wełny rosyjskiej na 40—42 tal. są tu bardzo znaczne.

Na jedno-strzyżową szlaską mało jest pokupu, i chociaż tu i owdzie zdarzy się jaki obstalunek, takowy jednak ogranicza się zwykle na takich partjach które dostać można po 60—65 talarów, na delikatniejsze gatunki po 75 talarów niema wcale kupców, a jeszcze mniej na wysoko cienkie wełny, których dotychczas bardzo piękne partje pozostają w pierszej ręce, za które na targu czerwowym nieofiarowano cen odpowiednich piękności gatunku. Ze dotąd przy takim położeniu rzeczy, nasi rozsądni i dość obeznani stosunkami handlowymi producenci, trzymają się wysoko i roją nadzieję, że wkrótce

mieć będziemy świetny handel wełny, to przypisać można niektórym przez niewiadomość dyktowanemu raportem zagranicznych dzienników i tej okoliczności, że przyszła strzyża okaże znaczną niedobór który w przecięciu na 20 pCt obliczają. Zupełnie przeciwnego zdania są nawet najodważniejsi w poprzednich latach spekulanci, i rany jakie w interesach przeszłorocznych ponieśli, albowiem przy wszystkich kontraktowych zakupach straty wypadły przynajmniej na 10 pCt, zbyt są jeszcze świeże, aby mogły być zapomnianymi. Z tego naturalnie wypada, że w Szląsku nie było prawie żadnego zakupu wełny na owcach.

Podług naszych niezmiennych zasad wstrzymujemy się od objawiania jakichkolwiek widoków, donosimy tylko fakta o przyszłości nie należące do naszego zakresu które szczególnie w handlu wełny nie daje się z pewnością przepowiedzieć. Z całego serca życzymy zwiększenia ojczyzemu płodowi, którego uszlachetnienie szczególnie w tym roku wymagało wielkich ofiar, aby znalazł licznych umiających oceniać jego wartość nabywców, nie wdając się jednak w łudzące marzenia i poprzestając na nadziei nagrody na jaką istotnie nasi dzielni hodownicy owiec zasługują.

Z B O Ź E.

London 28 Lutego. — Tu w Londynie na wczorajszym targu mieliśmy umiarkowany dowóz angielskiej pszenicy. Handel był oziębły, i gdy najlepsze gatunki poszukiwane były w cenie o 1 szyl. niższej, naturalnie ruch nie mógł być ożywiony, w ogóle interesa gorzej stały jak w zeszłym tygodniu. W zagranicznej pszenicy mało było odhytu w ciągu tygodnia i ceny zniżyły się nieco. Pszenica pod kluczem wcale nie poszukiwana. Owsa jest bardzo mało na targu, i kupy potrzebujący go koniecznie musieli nieco wyżej płacić, w ogóle jednak handel bardzo był ograniczony.

Szczecin 3 Marca. — Od poniedziałku zakupiono kilka niewielkich partji pszenicy na przesyłkę wodą po cenach nieco zniżonych, a mianowicie jedną partję pstrokatą polską i jedną żółtą szląską z 1841 roku po 38 t. l. Lepsze gatunki płacą się o 1—2 tal. wyżej, ale nawet przy tak niskich cenach w ogóle nie okazują się wcale chęć kupna. Na targu lądowym który ciągle mało jest zapatrywany i zwiedzały, cena najlepszych gatunków utrzymuje się na 40 tal. i konsumenci niekiedy płacą nawet 41 tal. Żyta przybyły już niejako dowozy, co cenę towaru na miejscu zniżyło, ale zarazem ożywiło interesa.

Dnia 6 Marca. — Od piątku nie ma prawie żadnego targu na pszenicę i ceny nominalnie tylko podać można. Żądają na miejscu za gruntu za żółtą ukerm. 42 do 44 tal., żółtą szląską 39—42 tal. takąż białą 36—47 za polską pstrokatą 40—42 tal. Na targu lądowym za pszenicę przy końcu zeszłego tygodnia w skutku małego dowozu, płacono nieco wyżej. Żyto na miejscu od piątku także pozostało bez odhytu, żądano podług gatunku 32—34 tal. Na wodzie za ciężki polski gatunek żądają

34 tal. Na dostawę wiosenną zawarto niejako układy po 32 1/2 tal. i po tej cenie jest jeszcze wielu chcących sprzedać. Jęczmień duży pomeranski płacił się 26 1/2 tal., mały 24, na dostawę żądają nieco więcej. Owsa na miejscu nie ma nic prawie, na dostawę za pomeranski 52 funtowy żądają 21 1/2 tal.

Ne targu lądowym onegdaj przedano pszenicy 20 wespli po 39—43 tal., żyta 12 wespli po 33—35 talar., jęczmienia 2 wesple po 25—27 tal., owsa 2 wesple po 20—21 tal.

KURS GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

		Dnia 14 Marca 1843.		Żądają	dają
		R. s k.	R. s k.	R. s k.	R. s k.
I. W E X L E.					
Berlin 100 talarów	2 M.	93	—	—	—
Gdańsk 100 talarów	2 M.	92	70	—	—
Hamburg 300 m. k.	2 M.	141	30	—	—
London fun. sterlin.	3 M.	6	40	—	—
Lipsk 100 talarów	2 M.	—	—	—	—
Moskwa 100 rub. sreb.	1 M.	99	75	—	—
Petersburg ditto	1 M.	99	75	—	—
Paryż 300 franków	2 M.	75	45	—	—
Wiedeń 150 zł. reńskich	2 M.	97	20	—	—
Wrocław 100 talarów	2 M.	93	—	—	—
2. M O N E T Y.					
Rossyjskie Imperjały		—	—	—	—
Holand. dukaty nowe.		—	—	—	—
ditto stare ważne		—	—	—	—
Frydrychsory Pruskie		—	—	—	—
Rossyjskie assygnaty		—	—	—	—
Austrjackie bilety bankowe za 150 złr.		—	—	—	—
3. P A P I E R Y.					
Listy zastawne białe, daw. bez kup. (*)		—	—	—	—
ditto ditto nowe		14	82	—	—
Oblig. skarbowe na zł. 1000		—	—	—	—
Obligacje cząstkowe na zł. 500		—	—	—	—

Wart. ś kuponu kop. 12 1/2.

SREDNIA CENA ZYWNOSCI.

Na ostatnich targach Warszawskich i Pragskich płacono za korzec żyta rubli sr. 1 kop. 52 (złp. 10 gro. 4); pszenicy r. s. 2 k. 66 (złp. 17 gr. 22); jęczmienia r. sr. 1 kop. 60 (zł. 10 gro. 29) owsa rub. sr. 1 kop. 11 (złp. 7 gr. 12); mąki pszennej przedniej r. sr. 4 ko. 35 (złp. 29 gr. —), ordynarnej 6 ćwierci r. s. 3 k. 73 (złp. 24 gr. 26); żytniej pyłło. r. s. 2 k. 15 (złp. 14 gr. 10), gryczanej korzec r. sr. 1 k. 95 (złp. 13 gr. —); kaszy gryczanej zwyczajnej r. 2 k. 89 (z. 18 g. 8); drobnej r. sr. 7 k. 20 (zł. 48 gr. —); jęczmienuj perłowej r. s. 5 k. 27 (zł. 35 gro. 4) jęczm. ordynarnej r. s. 1 ko. 68 (złp. 11 gr. 4); — siana Centnar 100-funt. kop. 53 (złp. 3 gro. 16); słomy cent. 100 funt. kop. 26 (złp. 1 gr. 22); szałw. dREW sosnowych r. sr. 6 k. 45 (złp. 43); — wół dobry od r. s. 38 do 54; średni od r. s. 31 do 37; lichy od r. s. 22 do 30; — ciele rs. 1 k. 80 wieprz doby od r. s. 11 do 14; średni odr. s. 8 do 10; lichy od r. s. 6 do 7; — masła funt k. 14 (gr. 28) słoniny funt k. 9 (g. 18); kartofli korzec k. 55 (zł. 3 g. 20); okowity 10tej próby garniec ko. 59 (zł. 3 g. 28); szumówki 6tej próby garniec kop. 35 (złp. 2 g. 10).